

TÍTULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS

Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia

Materia: Historia da arte e os bens culturais II

Departamento: Historia, valoración e clasificación dos bens culturais

Formación básica	Curso: 2º	Anual	7 ECTS
------------------	-----------	-------	--------

Teórica

Profesora: Araceli Torres
aracelitordes@edu.xunta.es

Horario: 3 horas semanais

DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Historia da arte e dos bens culturais que conforman o patrimonio histórico, artístico e cultural, valorado dende as súas características formais, técnicas, tecnolóxicas e funcionais. Comprende a iniciación ao coñecemento dos seus repertorios dende finais da Idade Media (inicio do Renacemento) ata a actualidade, con os principais movementos artísticos da Idade Moderna e Contemporánea e mostra os novos conceptos de “arte” e “ben cultural” no mundo contemporáneo.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X11	Acadar a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros profesionais, establecendo os mecanismos axeitados de comprensión e diálogo interdisciplinario.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA MATERIA

Coñecer as principais manifestacións da arte e da cultura material dos distintos pobos, culturas ou civilizacións, dende finais da Idade Media ata a actualidade.

Acadar a capacidade de identificar e analizar as características básicas das obras estudadas e clasificalas no seu contexto histórico, estilístico e tipolóxico.

Coñecer as distintas linguaxes, técnicas e procedementos da produción artística e material dende finais da Idade Media ata a actualidade. Adquirir a terminoloxía axeitada correspondente.

Acadar unha Comprensión crítica da evolución dos valores históricos, estéticos e antropolóxicos en relación coa cultura material e a arte.

Acadar a capacidade de observar a evolución do patrimonio cultural material da época estudada en relación a súa conservación.

UNIDADES DIDÁCTICAS

Unidade	Subtemas	% no total da materia
1. Introducción xeográfica e cronolóxica.	1.1. Conceptos arquitectónicos, escultóricos e pictóricos. 1.2. Introducción ao comentario artístico. 1.3. Introducción á estética. 1.4. Recapitulación: o mundo baixomedieval e a arte gótica. 1.5. Introducción ós bens culturais e ós movementos artísticos da idade moderna e contemporánea.	16%
2. Arte e bens culturais da idade moderna.	2.1. O renacemento 2.2. O manierismo 2.3. O barroco 2.4. O rococó	42%
3. Arte e bens culturais da idade contemporánea.	3.1. Do Neoclasicismo ao posimpresionismo. 3.2. A historia da arte no século XX: Vangardas e novos comportamentos.	42%

PLANIFICACIÓN DOCENTE

Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Actividades introdutorias	5		5
Sesións maxistras (expositiva-participativa)	75		75
Estudo autónomo		20	20
Traballo tutelado/Exposicións	13	30	43

Estudos de caso, debates e outras actividades	15	17	32
Total	108	67	175

METODOLOXÍA DOCENTE

Metodoloxía	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a presentar a materia e os temas. Toma de contacto do alumnado.
Sesións maxistras (expositiva-participara)	Coñecemento das bases teóricas da materia, sobre as que construír o traballo autónomo, utilizando as presentacións orais e outras ferramentas como literatura científica e titorías didácticas.
Traballo tutelado	Realización de traballos individuais sobre patrimonio cultural-artístico: <ul style="list-style-type: none"> . 2 traballos de autor (biografía artística) e movemento, 1 por cuadrimestre: tema escollido polo alumnado de unha listaxe previa facilitada polo profesor, con orientación proporcionada polo mesmo. Será obrigatoria a entrega documental (texto e power point), a presentación oral na aula e a cesión do traballo intelectual final ao resto do alumnado. . Lectura, recensión escrita e comentario oral dun libro seleccionado polo profesor, no primeiro cuadrimestre. . Análise de obras, no segundo cuadrimestre, escollidas polo profesor, con orientación e ferramentas proporcionadas polo mesmo. Será obrigatoria a exposición oral e a entrega documental con asociación gráfica.
Debates, estudos de casos e outras actividades	Charlas abertas e comentario crítico (oral ou escrito) a partir da lectura de artigos ou textos de libros relacionados e apuntamentos; exercicios de comentario e reflexión, de forma individual ou cooperativa, a determinar polo docente. Outras actividades como visitas externas e traballos asociados a elas.

SISTEMAS DE AVALIACIÓN

Método	Criterios	% avaliación
Probas escritas	<ul style="list-style-type: none"> Cualificación das proba. Aplicación dos coñecementos adquiridos. Rigor técnico e grao de aplicación de conceptos teóricos. Corrección no desenvolvemento do exercicio. Presentación do exercicio. 	45 %
Traballos tutelados e outras actividades orais e escritas	Calidade do traballo, da presentación oral e escrita (comentarios, reflexións, etc.): rigor	45 %

	<p>técnico; grao de aplicación dos conceptos teóricos.</p> <p>Capacidade de reflexión e síntese para establecer conclusións.</p> <p>Claridade e eficacia na expresión e forma.</p> <p>Capacidade de estruturación.</p> <p>Asimilación e aplicación dos coñecementos adquiridos.</p> <p>Puntualidade na entrega.</p> <p>Colaboración, participación e interese.</p>	
Observación sistemática a través do seguimento do traballo na aula.	<p>Asistencia e puntualidade (tanto na entrada como na saída).</p> <p>Asimilación e aplicación dos coñecementos adquiridos.</p> <p>Calidade no traballo.</p> <p>Responsabilidade no traballo.</p> <p>Capacidade de organización.</p> <p>Colaboración, participación e interese.</p>	10 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Avaliarase de forma continua o progreso do proceso de aprendizaxe.

Aqueles alumnos que non asistan as aulas perden o dereito á avaliación continua e deberán en calquera caso presentar os traballos individuais propostos ó longo do curso.

Aqueles que asistan ás aulas parcialmente, perderán unha parte do valor total da avaliación, ate un 20%, correspondendo á falta de asistencia ás clases teóricas e prácticas ou con outros elementos; así mesmo a puntuación das actividades non realizadas no día será de cero.

Actividades orais e escritas, como a presentación dos traballos tutelados correspondentes, no caso de non realizarse, non ser expostas e/ou non ser facilitado o traballo intelectual final ao resto da aula (chamado previamente como de autor), será penalizado.

Os alumnos que non teñan entregado no prazo máximo estipulado dous ou máis dos traballos requiridos, non serán avaliados na convocatoria ordinaria de forma continua e o terán que realizar unha proba escrita específica o día establecido para a convocatoria ordinaria, sendo a nota da materia o resultado obtido en dita proba; e no seu defecto na extraordinaria se fará con probas específicas que demostren os coñecementos adquiridos ao longo do curso. Os traballos complementarios individuais propostos deberán en calquera caso ser presentados ao longo do curso.

A proba e avaliación escrita, tanto da convocatoria ordinaria coma extraordinaria, constarán de cinco comentarios breves sobre imaxes proxectadas e unha pregunta de desenrolo teórico partindo de unha lámina e/ou enunciado. Cabe a posibilidade da realización de parciais con as mesmas características.

De cara á avaliación extraordinaria proxectaranse nas titorías didácticas os procedementos de recuperación previos, alternativos ou complementarios á proba escrita que está establecida para o mes de Xullo.

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As titorías serán presenciais, poderán ofrecerse durante as sesións presenciais de docencia ou no despacho do profesor, tanto en horario de titoría como en outros momentos con previo acordo.

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA:

- . ARGAN, G. C. *Renacimiento y barroco. I. De Gioto a Leonardo Da Vinci*. Vol. I Madrid: Akal., 1996.
- . ARGAN, G. C. *Renacimiento y barroco. II. De Miguel Ángel a Tiepola*. Vol. II. Madrid: Akal, 1999.
- . AZCÁRATE RISTORI, J. M.; PÉREZ SÁNCHEZ, A. E. e RAMÍREZ, J. A. *Historia del arte*.
Barcelona: Anaya, 1995.
- . LCIE-SMITH, E. *Artes visuales en el siglo XX*. Colonia: Könemann, 2000.
- . GUASCH, A.M. *El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo multicultural*. Madrid: Alianza Forma, 2000.
- . GOMBRICH, E. H. *La historia del arte*. London: Phaidon Press Ltd. 2008.
- . HONOUR, H. e FLEMING, J. *Historia mundial del arte*. Madrid: Akal, 2004.
- . MARCHÁN FIZ, S. *Del arte objetual al arte de concepto. Epílogo sobre la sensibilidad "postmoderna"*. Madrid: Akal, 2001.
- . RAMÍREZ, J. A. (dir.). *Historia del arte, 3. La edad moderna*. Madrid: Alianza, 1996.
- . RAMÍREZ, J. A. (dir.). *Historia del arte, 4. El mundo contemporáneo*. Madrid: Alianza, 1996.

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA:

- . CHECA, F. *Pintura y escultura del renacimiento en España. 1450 | 1600*. Madrid: Cátedra, 1999.
- . GOMBRICH, E. H. *Arte e Ilusión. Estudio sobre la psicología de la representación pictórica*. Madrid: Debate, 2002.
- . PÉREZ SÁNCHEZ A. E. *Pintura barroca en España. 1600 | 1750*. Madrid: Cátedra, 1996.
- . REYERO, C. e FREIXA, M. *Pintura y escultura en España. 1800-1910*. Madrid: Cátedra, 1999.
- . DE QUINCEY, T. *Del asesinato considerado como una de las bellas artes*. Madrid: Alianza editorial, 1985.
- . LORD, J. *Retrato de Giacometti. La balsa de la Medusa*. Madrid: Antonio Machado Libros, 2005.

OBSERVACIONES

- Non se permite o uso de teléfonos móbiles nin ningunha outra TIC con capacidade de copia ou gravación, salvo consentimento expreso do docente.
- Na plataforma didáctica *moodle* poderán consultarse materiais didácticos, documentación como: artigos de crítica e científicos, as bases dos traballos de elaboración obrigatoria. A mesma plataforma será a empregada para a entrega dos traballos.
- A biblioteca da Escola conta con material bibliográfico específico sobre os contidos da materia, e con parte da bibliografía recomendada.